

Ağustos 2026

Güçlü Bir FP10 İçin Ortak Bildiri:

AVRUPA'NIN VERİMLİLİĞİNİ VE REKABET GÜCÜNÜ ARTIRMAK AMACIYLA ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE İNOVASYONA YATIRIM

Avrupa kritik bir dönüm noktasında bulunmaktadır. [Avrupa Rekabetçiliği'ne ilişkin Draghi Raporu](#), önemli bir gerçeği açıkça ortaya koymuştur: Avrupa'da verimlilik artışı durma noktasına gelmiş, ABD ve Çin ile arasındaki inovasyon açığı giderek büyümüş ve kıta, ekonomik konumunda yavaş ancak geri döndürülmesi güç bir gerileme riskiyle karşı karşıya kalmıştır. Buna karşılık, [Rekabetçilik Pusulası \(Competitiveness Compass\)](#) ve AB'nin siyasi öncelikleri, bu eğilimin tersine çevrilmesi amacıyla araştırma, geliştirme ve inovasyonu (Ar-Ge ve İnovasyon) Avrupa stratejisinin merkezine yerleştirmektedir. Araştırma, geliştirme ve inovasyon ekosisteminin temel paydaşlarını temsil eden ve bu bildiriye imzalayan 86 Avrupa kuruluşu, bu tespiti tamamen desteklemekte ve AB kurumlarını, Araştırma ve İnovasyon için bir sonraki Çerçeve Programı'nın (Framework Programme for Research and Innovation, FP10) tasarlanması ve finansmanında aynı ölçüde iddialı adımlar atmaya acilen davet etmektedir.

Draghi Raporu, Avrupa'nın rekabet gücü açığını kapatabilmesi için yıllık ilave 800 milyar avroluk yatırım yapılması gerektiğini vurgulamakta ve sürdürülebilir verimlilik artışının temel itici gücü olarak Ar-Ge ve inovasyonu göstermektedir. İnovasyon odaklı verimlilik artışı yalnızca ekonomik bir gereklilik değil; aynı zamanda Avrupa'nın yeşil ve dijital dönüşümünü, açık stratejik özerkliğini ve sosyal modelini finanse edebilmesinin tek gerçekçi yoludur. FP10, bu dönüşümü hızlandırmak için Avrupa Birliği'nin en temel politika aracıdır. Özel sektör yatırımlarını harekete geçirme, teknolojilerin olgunlaşmasını destekleme ve hiçbir üye devletin tek başına oluşturamayacağı sınır ötesi iş birliği ekosistemlerini geliştirme konusundaki başarısı sayesinde FP10, Avrupa'nın ihtiyaç duyduğu ölçekte ve hızda dönüşümü gerçekleştirebilecek benzersiz bir konuma sahiptir.

Buna karşın, AB'nin Ar-Ge ve inovasyona yönelik mevcut harcamaları bu zorluğun üstesinden gelmek için açıkça yetersiz kalmaktadır. Avrupa, Ar-Ge harcamalarının GSYH içindeki payı bakımından başlıca küresel rakiplerine kıyasla önemli ölçüde daha düşük düzeyde yatırım yapmaktadır. Ayrıca, Horizon 2020 Programı'nın nihai değerlendirmesinin (ex-post evaluation) açıkça ortaya koyduğu üzere, Çerçeve Programı'nın yarattığı kaldıraç etkisi sayesinde AB'nin

yaptığı her 1 avroluk kamu yatırımı, özel sektör ve ulusal düzeyde katlanarak daha fazla eş finansmanı harekete geçirmektedir. Bu nedenle FP10 bütçesinin azaltılması veya mevcut seviyede tutulması, kısa vadeli tasarruf sağlıyor gibi görünse de gerçekte yanlış bir ekonomi politikası olacaktır. Böyle bir yaklaşım, Avrupa'da verimlilik artışının yeniden sağlanması için kritik öneme sahip olan kamu-özel sektör ortaklıklarını, teknolojilerin olgunlaşmasını destekleyen geliştirme süreçlerini ve nitelikli insan kaynağı ağlarını zayıflatacaktır.

Bu doğrultuda, bu bildiriye imzalayan 86 Avrupa kuruluşu AB kurumlarını aşağıdaki adımları atmaya davet etmektedir:

- 2028–2034 Çok Yıllı Mali Çerçeve (*Multi Annual Financial Framework*, MFF) kapsamında, *Draghi Raporu* ve *Rekabetçilik Pusulası*'nda ortaya konulan hedeflerle orantılı olarak **FP10 bütçesinin kayda değer ölçüde artırılması;**
- Güçlendirilmiş II. Sütun (Pillar II) kapsamında, **iş birliğine dayalı ve sanayi odaklı Ar-Ge ve inovasyon faaliyetlerinin desteklenmesi;** kamu-özel sektör ortaklıklarının yatırım risklerini azaltmaya, teknolojilerin ticarileşme öncesi olgunlaşma süreçlerini hızlandırmaya ve araştırma mükemmeliyetini verimlilik artışı sağlayacak, pazara hazır yeniliklere dönüştürmeye devam etmesinin güvence altına alınması;
- **FP10 ile Avrupa Rekabet Fonu'nun (ECF), temel araştırmadan ticarileştirme ve ölçek büyümeye kadar uzanan Ar-Ge ve inovasyon ekosisteminin tüm aşamalarını destekleyecek şekilde tasarlanması;** bu desteğin AB'nin stratejik öncelikleri ile sanayinin açıkça tanımlanmış ihtiyaçları doğrultusunda, yeşil ve dijital dönüşümün yanı sıra Avrupa'nın güvenliği ve dayanıklılığına katkı sağlayacak biçimde sunulması. ECF ile FP10'un hem yeterli bütçeye sahip olması hem de yönetim yapıları ve birbirini tamamlayan işleyişlerinin korunması; inovasyon döngüsünün tamamının desteklenmesi, Avrupa'nın sanayi tabanının güçlendirilmesi ve AB'nin rekabetçilik hedeflerinin gerçekleştirilmesi için vazgeçilmezdir.

Avrupa'nın önündeki fırsat penceresi hızla daralmaktadır. Önümüzdeki aylarda Çok Yıllı Mali Çerçeve'ye (MFF) ilişkin alınacak kararlar, Avrupa'nın küresel rekabette güçlü kalabilmesi ve refahını sürdürebilmesi için gerekli Ar-Ge ve inovasyon kapasitesine sahip olup olmayacağını belirleyecektir. Bu bildiriye imzalayan 86 Avrupa kuruluşu, Avrupa'nın acilen ihtiyaç duyduğu inovasyon odaklı verimlilik artışını sağlayabilecek; iddialı, yeterli kaynaklarla desteklenen ve amacına uygun şekilde tasarlanmış bir FP10'un oluşturulması amacıyla AB kurumlarıyla iş birliği yapmaya hazır olduğunu beyan etmektedir.

Kaynak: <https://www.cecimo.eu/wp-content/uploads/2026/07/SHOs-Joint-Statement-on-FP10-Final.pdf>